Yoğun Bakımdaki Yaşlı Hastalarda Ağız Bakımının Susuzluk Üzerindeki Etkileri: Gözlemsel Bir Çalışma

Öz

Amaç: Bu araştırma, yoğun bakımda yatan yaşlı hastalarda ağız bakımının susuzluk üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde planlandı.

Yöntem: Çalışma, 30 Ekim 2024-30 Ekim 2025 tarihleri arasında bir eğitim ve araştırma hastanesinin üçüncü basamak anestezi ve reanimasyon yoğun bakım ünitesinde yürütüldü. Araştırma örneklemini, 65 yaş ve üzeri 84 hasta oluşturdu. Hastaların yaş ortalaması 76,63±8,15 yıl olup %60,7'si kadındı. Veriler; Hasta Bilgi Formu, Yoğun Bakım Ağız Bakımı Sıklığını Değerlendirme Ölçeği, Susuzluk Şiddeti Vizüel Analog Skala (VAS), Glasgow Koma Skalası (GKS) ve SOFA skoru ile toplandı. Ayrıca ağız içi pH ve tükürük miktarı ölçüldü. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, tekrarlı ölçümlerde varyans analizi (ANOVA) ve Pearson korelasyon analizi kullanıldı; anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışma bulgularına göre, susuzluk şiddeti puanları zaman içinde anlamlı olarak azaldı ($p<0,001$), tükürük miktarı ise anlamlı şekilde arttı ($p<0,001$). Ağız bakımı sıklığı puanlarında da anlamlı azalma görüldü ($p<0,001$). Ağız içi pH, GKS ve SOFA skorlarında anlamlı değişiklik saptanmadı ($p>0,05$). Korelasyon analizinde susuzluk şiddeti ile tükürük miktarı arasında negatif yönlü anlamlı ilişki bulundu ($r=-0,249$; $p<0,05$). Sonuç olarak, yoğun bakımda yatan yaşlı hastalarda ağız bakımının susuzluk şiddetini azaltmada ve oral nemliliği artırmada etkili olduğu saptandı ($p>0,05$).

Sonuç: Yaşlı yoğun bakım hastalarında susuzluk yönetimini iyileştirmek amacıyla standartlaştırılmış ağız bakım protokollerinin geliştirilmesi ve klinik uygulamalarda rutin olarak kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yoğun bakım, yaşlı hasta, ağız bakımı, susuzluk, hemşirelik bakımı